TOSHKENT DAVLAT IQTISODIYOT UNIVERSITETI

Qo'lyozma huquqida
UDK: 336.148.368.942

ISHMANOVA DIANA NURMAMADOVNA

MAVZU : NATIJAGA YO'NALTIRILǴAN BYUDJETLASHTIRISHDA TIBBIY SUG'URTA MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH

08.00.07- "MOLIYA, PUL MUOMALASI VA KREDIT"

iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori(PhD)
ilmiy darajasini olish uchun yozilgan
dissertatsiya

Ilmiy rahbar: N.X. Jumaev i.f.d.,prof

Toshkent-2024

MUNDARIJA

	KIRISH	**3**
I BOB.	**NATIJAGA YO'NALTIRILGAN BYUDJETLASHTIRISHNING NAZARIY VA USLUBIY ASOSLARI**	**12**
1.1-§.	Davlat xarajatlarini boshqarish usuli sifatida natijaga yo'naltirilgan byudjetlashtirishning iqtisodiy mohiyati	12
1.2-§.	Davlat xarajatlarini boshqarish strategiyasini amalga oshirishda natijaga yo'naltirilgan byudjetlashtirishning roli	23
1.3-§.	O'zbekiston Respublikasida NYBni qo'llash usullari va xalqaro tajriba	34
	I bob bo'yicha xulosa	**57**
II BOB.	**SOG'LIQNI SAQLASH SOHASIDA NATIJAGA YO'NALTIRILGAN BYUDJETLASHTIRISHNING IQTISODIY MUAMMOLARI**	**59**
2.1-§.	Sog'liqni saqlashni moliyalashtirishda davlat tibbiy sug'urtasining ahamiyati	59
2.2-§.	Pandemiya sharoitida sog'liqni saqlash muassasalarini moliyaviy ta'minlash tahlili	70
2.3-§.	Sog'liqni saqlash muassasalarini moliyaviy ta'minlashni natijaga yo'naltirilgan byudjetlashtirish istiqbollari	79
	II bob bo'yicha xulosa	**90**
III BOB	**NATIJAGA YO'NALTIRILGAN BYUDJETLASHTIRISHDA TIBBIY SUG'URTANING SAMARADORLIGINI OSHIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH**	**92**
3.1-§.	Davlat tibbiy sug'urtasi tizimini tajriba-sinov tariqasida joriy etish chora-tadbirlari	92
3.2-§.	Sog'liqni saqlash tizimini tashkil etishning yangi modeli va davlat tibbiy sug'urtasini takomillashtirish	102
3.3-§.	Davlat tibbiy sug'urtasining mustaqilligini ta'minlash	113
	III bob bo'yicha xulosalar	**125**
	XULOSA VA TAVSIYALAR	**128**
	FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI	**130**

KIRISH(falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasi annotatsiyasi)

Dissertatsiya mavzusining dolzarbligi va zarurati. Jahon tajribasiga ko'ra, natijaga yo'naltirilgan byudjetlashtirish metodidan foydalanishda, byudjet mablag'larini olishni natija mezonlarini shakllantirish muhim hisoblanadi. Dunyoning deyarli barcha mamlakatlarida davlat xarajatlarini boshqarish samaradorligini oshirish muammolari doimo byudjet siyosatining markazida turadi. Globalizatsiya sharoitda natijaga yo'naltirilgan byudjetlashtirish amaliyotini takomillashtirish tobora muhim ahamiyat kasb etmoqda, nafaqat byudjet jarayonining barcha bosqichlari mazmuni, balki davlat xarajatlarini boshqarish konsepsiyasining o'zini ham tubdan o'zgartirmoqda. "Natijaga yo'naltirilgan byudjetlashtirishga asoslangan davlat xarajatlarini boshqarish tizimi 1962-yilda AQShda yuzaga kelgan. U Planning-Programming-Budgeting System (PPBS) deb nomlandi va berilgan byudjet cheklovlari doirasida resurslarni optimal taqsimlashni ta'minlash uchun ishlab chiqilgan"[1]. Tizim doimiy takomillashtirildi va hozirgi kunda ko'pgina iqtisodiy rivojlangan mamlakatlar tomonidan turli xil modifikatsiyalarda qo'llaniladi. Natijaga yo'naltirilgan byudjetlashtirishni joriy etishda Yangi Zelandiya, Avstraliya, Niderlandiya, Buyuk Britaniya, Shvetsiya, shuningdek, Fransiya va Germaniyada muhim muvaffaqiyatlarga erishilgan hamda byudjetdan mablag' oluvchilar kesimida byudjetni taqsimlash va ularning byudjet vakolatlarini kengaytirish mexanizmining joriy etilishi bilan byudjet tashkilotlari va byudjetdan mablag' oluvchilarning o'z maqsadlarini belgilash va muvofiq ravishda aniq tadbirlarini rejalashtirish imkoniyatlari ham kengayib boradi.

Bugungi kunda jahonda natijaga yo'naltirilgan byudjetlashtirishda tibbiy sug'urta mexanizmlarini tadqiq qilinish borasida keng doiradagi izlanishlar olib borilmoqda. Natijaga yo'naltirilgan byudjetlashtirishda asosiy maqsad o'rta muddatli kelajakda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish va byudjet siyosatini muvofiqlashtirish, fiskal intizomning ta'sirchanligini oshirish, strategik qarorlarning asosliligini ta'minlash, byudjetlarning joriy va kapital xarajatlarining samaradorligini oshirish, makroiqtisodiy muvozanatga erishish, tarmoqlar doirasida

---

[1] https://www.decisionlens.com/blog/everything-you-need-to-know-about-ppbs

va ulardan tashqarida resurslarni taqsimlashni yaxshilash, tarmoq idoralari va vazirliklar uchun byudjetning aniqligini ta'minlash hamda davlat mablag'laridan yanada samarali foydalanish va bu borada olib borilayotgan ilmiy tadqiqotlarning ustuvor yo'nalishlaridan hisoblanadi.

O'zbekistonda ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotning hozirgi bosqichida asosiy e'tibor byudjet mablag'laridan foydalanish samaradorligini oshirishga qaratilmoqda. Shundan kelib chiqqan holda, ajratilgan byudjet mablag'laridan foydalanishning samaradorligi va natijadorligini baholash ko'rsatkichlarini kengaytirish bo'yicha tegishli choralar ko'rish zarur. Ayni paytda "Dasturiy byudjetlashtirish"ni joriy etish uchun zarur mexanizmlar aniqlashtiriladi, mazkur tizimning afzallik va kamchiliklari o'rganilib, joriy va yangi tadbirlarni moliyalashtirish xarajatlarini aniqlash uslublari ishlab chiqiladi. Jumladan, amaldagi byudjet tasnifiga o'zgartirish kiritilib, davlat xarajatlarini dasturlar bo'yicha tasniflash joriy etish ko'zda tutilmoqda."Davlat tibbiy sug'urtasi tizimini shu yil 1-oktabrdan boshlab Toshkent shahri va Sirdaryo viloyatida, 2025-yil 1-yanvardan Qoraqalpog'iston Respublikasida joriy etish taklif etilmoqda"[2]. Bu esa natijaga yo'naltirilgan byudjetlashtirishda tibbiy sug'urta mexanizmlarini tadqiq qilish masalalariga qaratilgan tadqiqotlarning dolzarbligini namoyon etadi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 25-dekabrdagi PQ-886-son "2024-yil uchun O'zbekiston Respublikasining davlat byudjeti to'g'risida", 2020-yil 12-noyabrdagi PQ-4890-son "Sog'liqni saqlash tizimini tashkil etishning yangi modeli va davlat tibbiy sug'urtasi mexanizmlarini Sirdaryo viloyatida joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarorlari, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 24-avgustdagi 506-son "2020–2024-yillarda O'zbekiston Respublikasi davlat moliyasini boshqarish tizimini takomillashtirish strategiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi qarori hamda sohaga oid boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarda belgilangan vazifalarni amalga oshirishda ushbu dissertatsiya tadqiqoti muayyan darajada xizmat qiladi.

---

[2] https://president.uz/uz/lists/view/7525 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024 yil 5-sentyabrdagi PQ-311-sonli "Davlat tibbiy sug'urtasi mexanizmlarini joriy etishga oid chora-tadbirlar to'g'risida"gi qarori

Tadqiqotning respublikada fan va texnologiyalar rivojlanishining ustuvor yo'nalishlariga bog'liqligi. Mazkur tadqiqot ishi respublikada fan va texnologiyalar rivojlanishining I. "Demokratik va huquqiy jamiyatni ma'naviy-axloqiy va madaniy rivojlantirish, innovatsion iqtisodiyotni shakllantirish" ustuvor yo'nalishiga muvofiq bajarilgan.

Mavzuning o'rganilganlik darajasi. Ijtimoiy sohani maqbul darajada moliyalashtirishning dolzarb masalalari xorijlik olimlar tomonidan atroflicha o'rganilgan va natijaga yo'naltirilgan byudjetlashtirishning sog'liqni saqlash sohasi moliyaviy barqarorligining ustuvor yo'nalishlari asoslab berilgan. Masalan, iqtisodchi olimlaridan T. Jurrien, A.B. Wildavsky, A. Schick, A B. Robinson, M. Behn, M.P. Joe, Afanasev, A.M. Lavrov, N.A. Istomina S.G. Xabaev, A. S. Baraxovskiy, L. N. Bogdanov, I.S. Bukina, A. R. Kovalevskiy, I.V. Starubrovskayaning qator asarlarida tadqiq etilgan.[3]

O'zbekistonda ijtimoiy sohaning jumladan, sog'liqni saqlash muassasalarini moliyalashtirish amaliyotining ayrim jihatlari N.X.Jumaev, A.N.Li, D.Pulatov, A.Yuldashev, G.A.Qosimova, K.Yu. Ernazarov, A.Y. Sherov, M.A. Jolayeva, I.A.Azizova, D.A.Raxmonovlarning ilmiy asarlarida tahlil qilingan.[4]

---

[3] Jurrien Toonen. Results-Based Finansing in healthsare Developing an RBF approach for healthsare in different contexts: the sases of Mali and Ghana// 2012 KIT, Amsterdam, The Netherlands Wildavsky, A. B. "The rolitics of the Budgetary Process. Schick, A. "A Contemporary Approach to Public Expenditure Management." Robinson, M. (2007). "Performance Budgeting: Linking Funding and Results." Behn, R. D. (2003). "Why Measure Performance? Different Purposes Require Different Measures." Joe B. Alexander, and Judith L. Messal. The Planning-prognozramming-Budgeting System in the Mental Health Field// Published Online:1 Apr 2006https://doi.org/10.1176/ps.23.12.357. 351-356. Афанасьев М. Бюджетирование, ориентированное на результат (новые тенденции). - М.: Вопросы экономики. 2004. № 9. – С.130-139. Лавров А.М. Среднесрочное бюджетирование, ориентированное на результаты: международный опыт и российские перспективы. // «Финансы», 2007, №3. –С. 5-10. . Истомина Н.А. Среднесрочное бюджетное плани рование в регионе: этапы эволюции и перспективы развития Вестник ВГУ. - М., 2015, № 2. С.Г. Хабаев Бюджетирование, ориентированное на результат, в здравоохранении//Специальность 08.00.10 - «Финансы, денежное обращение и кредит» Автореферат диссертации на соискание ученой степени доктора экономических наук. - Москва - 2010. ,А.С. Бараховский, Л. Н. Богданов, Быстрова К.Е. Комплексная система медицинского страхования: организация и принципы финансирования. Специальность 08.00.10. -Финансы, денежное обращение, кредит Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата экономических наук санкт-Петербург - 2013. И.С. Букина Бюджетирование, ориентированное на результат, и новое правовое положение государственных (муниципальных) предприятий// https://cyberleninka.ru/article/n/buudzhetirovanie-orientirovannoe-na-rezultat-i-novoe-pravovoe-rolozhenie-gosudarstvennyh-munitsipalnyh-predpriyatiy// - 2021 А. Р. Ковалевский. //Бюджетирование, ориентированное на результат::обзор опыта и подходы к внедрению на региональном уровне; - Монография. Москва : ЛЕНАНД , 2007 143 с. Стародубровская И.В. Бюджетирование, ориентированное на результат, на региональном и муниципальном уровнях: подходы и рекомендации / И.В. Стародубровская. – М.: ИЭПП, 2008. – 184 с.: ил. – (Научные труды / Ин-т экономики переход. периода; № 119Р). – Прил.: Опыт внедрения БОР в г. Череповце /– ISBN 978-5-93255-260-5.

[4] N.Jumaev, D.Rahmonov Sog'liqni saqlash muassasalarini moliyalashtirishning natija mezonlarini shakllantirish "Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar" ilmiy elektron jurnali. № 3, may-iyun, 2019 yil 3/2019 (№ 00041) http://iqtisodiyot.tsue.uz. Li.A.N, Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda davlat byudjetining roli//Moliya

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

I. O'zbekiston Respublikasi Qonunlari

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. T.: O'zbekiston, 2014 yil.

2.O'zbekiston Respublikasi Qonuni "2020 yil uchun O'zbekiston Respublikasining davlat byudjeti to'g'risida" www.lex.uz

3. O'zbekiston Respublikasining Byudjet kodeksi № O'PQ 360 26.12.2013 y.

II. O'zbekiston Respublikasining Prezident Farmonlari va Qarorlari, Vazirlar Mahkamasining Qarorlari va boshqa me'yoriy hujjatlar

2.1. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Sirdaryo viloyatida sog'liqni saqlash tizimini takomillashtirishning yangi modeli-Guliston tibbiyot klasterini tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 20.05.2021 yildagi 318-son Qarori

2.2. O'zbekiston Respublikasi vazirlar Mahkamasining 2020 — 2024 yillarda O'zbekiston Respublikasi davlat moliyasini boshqarish tizimini takomillashtirish strategiyasini tasdiqlash to'g'risidagi 24.08.2020 yildagi 506-son Qarori

2.3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 25-dekabrdagi "2024 yil uchun O'zbekiston Respublikasining davlat byudjeti to'g'risida"gi PQ-886-sonli Qarori.

2.4. «O'zbekiston — 2030» strategiyasi to'g'risida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 11.09.2023 yildagi PF-158-son Farmoni

2.5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "sog'liqni saqlash tizimi islohotlariga ilg'or xorijiy tajribani joriy etishga doir tashkiliy chora-tadbirlar to'g'risi"da PQ-4159-son 05.02.2019 yildagi Qarori.

2.6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining sog'liqni saqlash tizimini tashkil etishning yangi modeli va davlat tibbiy sug'urtasi mexanizmlarini Sirdaryo viloyatida joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4890-son12-noyabr 2021- yildagi Qarori.

2.7. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "2020 yil uchun O'zbekiston Respublikasi davlat byudjetining barqarorligini ta'minlash va xarajatlarini maqbullashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi Qarori. 232-con, 2020-yil 16-aprel.

2.8. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "byudjet tashkilotlarini mablag' bilan ta'minlash tartibini takomillashtirish to'g'risida"gi Qarori. 414-con, 1999-yil 3-sentyabr.

III. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining asarlari, ma'ruzalari

3.1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga murojaatnomasi. 24-yanvar 2020-yil.

3.2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mipziyoevning Oliy Majlisga murojaatnomasi. 22-dekabr 2017-yil.

3.3. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoevning Mamlakatimizni 2016-yildagi ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish yakunlarini har tomonlama tahlil qilish hamda respublika hukumatining 2017-yil uchun iqtisodiy va ijtimoiy dasturi eng muhim yo'nalishlari va ustuvor vazifalarini belgilashga bag'ishlangan Vazirlar Mahkamasining majlisidagi ma'ruzasi// 15.01.2017.

3.4 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 7-dekabpdagi PF-5590-sonli "2019-2025 yillarda O'zbekiston Respublikasining sog'liqni saqlash tizimini rivojlantirish kontseptsiyasi".

3.5 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 12-noyabrdagi "Sog'liqni saqlash tizimini tashkil etishning yangi modeli va davlat tibbiy sug'urtasi mexanizmlarini Sirdaryo viloyatida joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Qarori

3.6 Davlat tibbiy sug'urtasi jamg'armasi Kuzatuv Kengashining 2022-yil 25-fevraldagi 19-sonli majlis bayonnomasi.

3.7 Davlat tibbiy sug'urtasi jamg'armasi Kuzatuv Kengashining 2022-yil 25-fevraldagi 19-sonli majlis bayonnomasining 2-ilovasi

3.8.O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Sirdaryo viloyatida sog'liqni saqlash tizimini tashkil etishning yangi modeli va davlat tibbiy sug'urtasi mexanizmlarini joriy etish tajriba-sinov loyihasiga tayyorgarlik to'g'risida"gi 2021-yil 28-iyundagi 132-sonli buyrug'i.

3.9. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ-4691-son "Koronavirus pandemiyasi davrida aholi, byudjet, bazaviy infratuzilma va tadbirkorlik subyektlarini qo'llab-quvvatlash uchun tashqi yordam mablag'larini jalb qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Qarori

IV. Asosiy adabiyotlar

4.1. Jurrien Toonen. Results-Based Finansing in healthsare Developing an RBF approach for healthsare in different contexts: the sases of Mali and Ghana// 2012 KIT, Amsterdam, The Netherlands

4.2. Joe B. Alexander, and Judith L. Messal. The Planning-prognozramming-Budgeting System in the Mental Health Field// Published Online:1 Apr 2006https://doi.org/10.1176/ps.23.12.357

4.3. Azizova I.A Natijaga yo'naltirilgan byudjetlashtirish./-T, info COM.UZ.MCHJ nashriyoti 2010-yil.

4.4. Allakyliev A.A. "Natijaviylikka yo'naltirilgan byudjetlashtirish"-T.: "Fan va texnologiya" 2013, 156-bet

4.5 . Ананских (Ефремова) М.С. Международный опыт внедрения механизмов эффективного бюджетного расходования / М.С. Ананских // Федерация. – 2009. – № 8–9 (63–64). – с. 58–59 (0,2 п.л.).

4.6 . Афанасьев, М. П. Бюджетирование, ориентированное на результат (новые тенденции) Текст. /М. П. Афанасьев // Вопросы экономики. -2004.-№9.- С. 130.

4.7 . Букина И.С. Бюджетирование, ориентированное на результат, и новое правовое положение государственных (муниципальных) предприятий // https://cyberleninka.ru/article/n/buudzhetirovanie-orientirovannoe-na-rezultat-i-novoe-pravovoe-rolozhenie-gosudarstvennyh-munitsipalnyh-predpriyatiy// - 2021

4.8 . Быстрова К.Е. Комплексная система медицинского страхования: организация и принципы финансирования. Специальность 08.00.10. - Финансы, денежное обращение, кредит. Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата экономических наук, Санкт-Петербург - 2013

4.9 . Быстрова К.Е. Формирование единого страхового финансового механизма в системе медицинского обеспечения населения // Современные исследования социальных проблем (электронный научный журнал). 2012. №9 (17). URL: http://sisp.nkras.ru/e-ru/issues/2012/9/bustrova.pdf. -(дата обращения: 01.12.2012). - 0,4 п.л

4.10. Брилль А. В. БОР: зарубежный опыт / А. В. Брилль // Бюджет. 2010. -май. - С. 46-49

4.11. Стародубровская И.В. Бюджетирование, ориентированное на результат, на региональном и муниципальном уровнях: подходы и рекомендации / И.В. Стародубровская. – М.: ИЭПП, 2008. – 184 с.: ил. – (Научные труды / Ин-т экономики переходного периода; № 119Р). – Прил.: Опыт внедрения БОР в г. Череповце /– ISBN 978-5-93255-260-5.

4.12 . Веремова О.В., 2018, Бюджетирование, ориентированное на результат, как инструмент управления бюджетным процессом РФ: Тенденции и перспективы правового развития // Финансовое право №4.с.

4.13 . Епохин А. 2019, Переход к бюджетированию, ориентированному на результат, в целях совершенствования финансового контроля. Современная экономика: актуальные вопросы, достижения и инновации Пенза.

4.14. Лавров А. 2014, "Среднесрочное бюджетирование, ориентированное на результаты: международный опыт и российские перспективы", "Финансы".

4.15. Д.А.Рубвальтер, С.С.Шувалов —Опыт ведущих зарубежных стран в области государственного регулирования. ТСИС №1., Информационно-аналитический бюллетень., 53-стр.

4.16. Заостровцев А.П. Кодекс лучшей практики среднесрочного финансового планирования // Материалы конференции «Среднесрочное финансовое планирование в субъектах Федерации и муниципальных образованиях». - СПб., МЦСЭИ «Леонтьевский центр», 18-19 ноября 2004 г.

4.17. Ли А.Н "Инновация в планировании расходов Государственного бюджета", Ташкент, Молия, 2014, 6-29 с.

4.18. Ли А.Н. "Управление государственными финансами Республики Узбекистан", Ташкент, Молия, 2016, 258-259 с.

V. Ilmiy monografiyalar va dissertastiya avtoreferatlar

5.1.Ernazarov K.Yu. O'zbekistonda natijaga yo'naltirilgan byudjetlashtirishni joriy etish istiqbollari: i.f.b.f.d. avtorefepat. –T.: TDIY., 2023. -58 b.

5.2 .Sherov A.Y. O'zbekistonda byudjet siyosati yo'nalishlarini takomillashtirish: i.f.b.f.d. (PhD) avtoreferati. –T.: BMA, 2020. –60 b.

5.3. Джолаева М.А. Бюджетирование, ориентированное на результат // Вестник университета «Туран». Казахстан, 2018; - №(4): - С.113-119.

5.4. Deaton, A. The great essape: health, wealth, and the origins of inequality. Princeton University Press

VI. Ilmiy jurnal va to'plamlardagi maqolalar

6.1 Jumaev N, Raxmonov D. Sog'liqni saqlash muassasalarini moliyalashtirishning natija mezonlarini shakllantirish "Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar" ilmiy elektron jurnali. № 3, may-iyun, 2019-yil 3/2019 (№ 00041) http://iqtisodiyot.tsue.uz

6.2. Ishmanova D. Improving Health Insurance in Results-Oriented Budgeting// International Journal of Multicultural and Multireligious Understanding http://ijmmu.com editor@ijmmu.com ISSN 2364-5369 Volume 9, Issue 4 April 2022 Pages: 69-74

6.3 Ishmanova D.N. Особенности бюджетирование в системе БОР// «Iqtisodiyotda innovatsiyalar»ilmiy elektron jurnal.№ 4, aprel, 2020-yil. (08.00.00; №31),

6.4. Ishmanova D.N. Improving Health Insurance in Results-Oriented Budgeting\\ International Journal of Multicultural and Multireligions Understanding 69-74 Volume 9 №4 April 2022.

6.5. Ishmanova D.N. Prospeets for the development of relations between Uzbekistan and the world monetary fund\\ Kichik biznec subyektlari faoliyatida logictik infratuzilmani rivojlantirish omillari-respublika ilmiy-amaliy konferentsiyasi marpuzasi tezislar to'plami. – Toshkent. 2019. 365-368-b.

6.6. Ishmanova D.N. Features budgeting in the RBB system.\\ Ssientific ideas of young ssientists ISBN 978-83-66401-81-5 May -June 2021- Warsaw, roland. -6.

6.7. Ishmanova D.N. Spesific prinsiples of introduction of Health Insuranse in Uzbekistan. Современные научные решения актуальных проблем. Ростов-на-Дону, Россия.-2022. 12-16 с.

6.8. Ishmanova D.N Natijaga yo'naltirilgan byudjetlashtirishda tibbiy sug'urtani o'ziga xos xususiyatlari// xalqaro ilmiy-amaliy konferentsiya Stars international university https//doi.org/10.47689/In Library 5-pp121-125

6.9. Qosimova G.A, Natijaviylikka yo'naltirilgan byudjetlashtirish – ijtimoiy sohani boshqarish va moliyalashtirishni takomillashtirish texnologiyasi//iqtisod va moliya jurnali, 2019. -No11(131). –B.46-55.

Internet resurslari

1.http:gov.uz (O'zbekiston Respublikasi hukumati)

2.http://www.ebiblioteka.ru (RF electron kutubxona sayti)

3.http:www.lex.uz(O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi)

4.http:www.stat.uz(O'zbekiston Respublikasi Statistika qo'mitasi)

5.https://gov/uz/ssv(O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi)

6.https://www.imv.uz(O'zbekiston Respublikasi iqtisodiyot va moliya vazirligi)

7. https://dtsj.uz(davlat tibbiy sug'urtasi jamg'armasi)